

Alcohol and Phenol

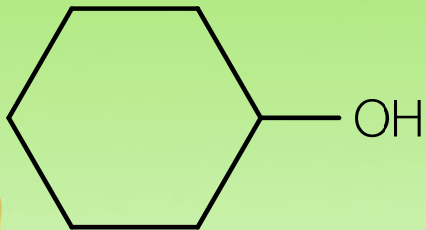
แอลกอฮอล์ และ ฟีนอล

อ.ดร. จิตติพรรณ ฉิมสุข

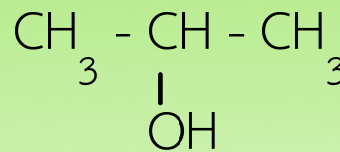

แอลกอฮอล์

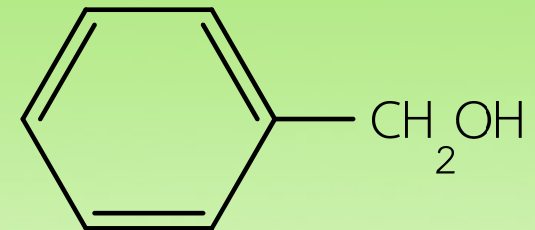
- แอลกอฮอล์ (alcohol) มีสูตรทั่วไปเป็น R-OH เมื่อ R อาจเป็นหมู่อัลคิลหรือหมู่อาริล
- แอลกอฮอล์เป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีหมู่ไฮดรอกซิล (-OH) เป็นหมู่ฟังก์ชันอยู่ในโมเลกุล

cyclohexyl alcohol

isopropyl alcohol

benzyl alcohol

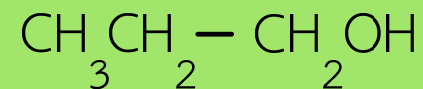
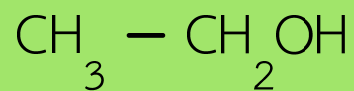
ชนิดของแอลกอฮอล์

- แอลกอฮอล์ปฐมภูมิ (primary alcohol, 1°)
- แอลกอฮอล์ทุติยภูมิ (secondary alcohol, 2°)
- แอลกอฮอล์ตติยภูมิ (tertiary alcohol, 3°)

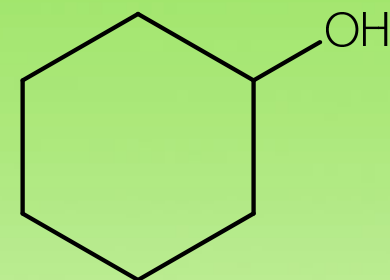
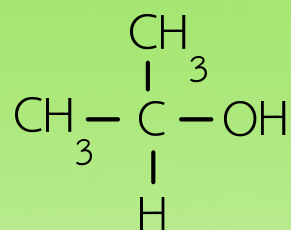
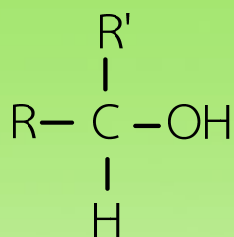

ชนิดของแอลกอฮอล์

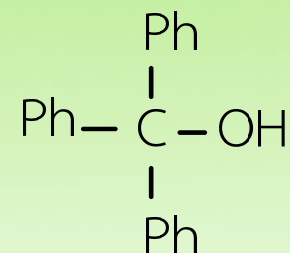
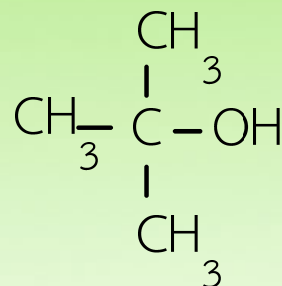
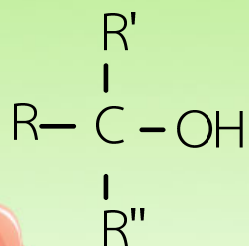
(primary alcohol, 1°)

(secondary alcohol, 2°)

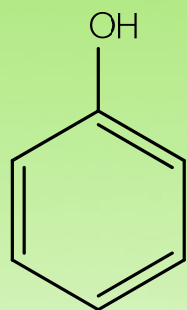

(tertiary alcohol, 3°)

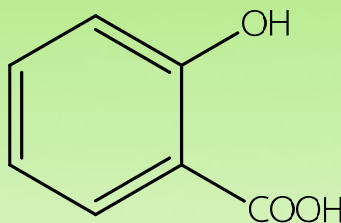

ฟีนอล (phenol)

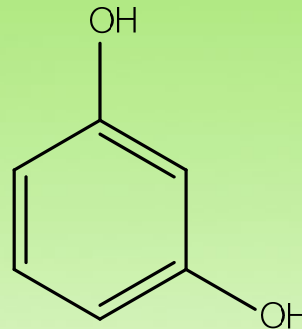
- สารประกอบที่มีหมู่ $-OH$ เกิดพันธะกับวงอะโรเมติก (วงเบนซีน) เรียกว่า ฟีนอล (phenol) จัดเป็นอะโรเมติก แอลกอฮอล์ และฟีนอลยังมีอนุพันธ์หลายชนิด

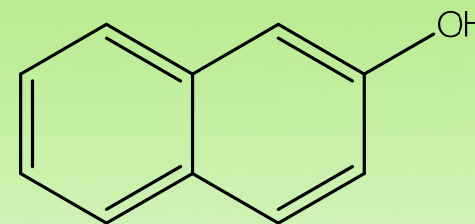
phenol

salicylic acid

resorcinol

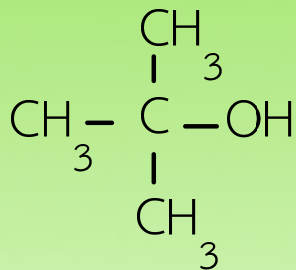

β - naphthol

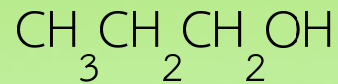
การเรียกชื่อ alcohol

ชื่อสามัญ

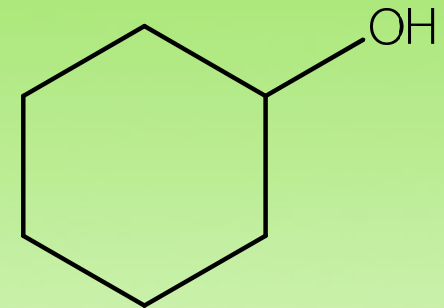
- เรียกชื่อของหมู่แอลคิลและลงท้ายด้วยคำว่า “alcohol”

tert - butyl alcohol

n - propyl alcohol

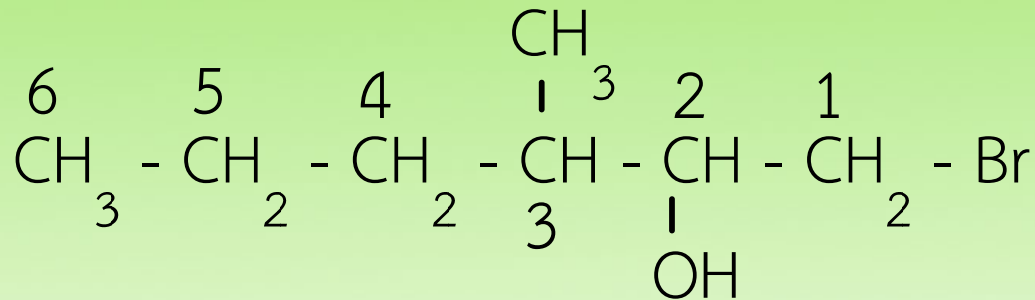
cyclohexyl alcohol

การเรียกชื่อ alcohol

ชื่อ IUPAC

- หาโซ่คาร์บอนที่ยาวที่สุดที่มีหมู่ -OH เกิดพันธะกับอะตอมคาร์บอนเป็นโซ่หลัก
- เรียกโซ่หลักตามจำนวนอะตอมคาร์บอนเช่นเดียวกับการอ่านชื่อของอัลเคนแต่ตัด -e ตัวสุดท้ายออกแล้วเติม -ol แทน
- การกำหนดตำแหน่งอะตอมคาร์บอนในโซ่หลักนั้นให้อะตอมคาร์บอนที่เกาะกับหมู่ -OH เป็นตำแหน่งที่เป็นตัวเลขน้อย ๆ
- ถ้ามีหมู่แทนที่ให้อ่านชื่อหมู่แทนที่ก่อน โดยบอกตำแหน่งของหมู่แทนที่ด้วยตัวเลข

1 - bromo - 3 - methyl - 2 - hexanol

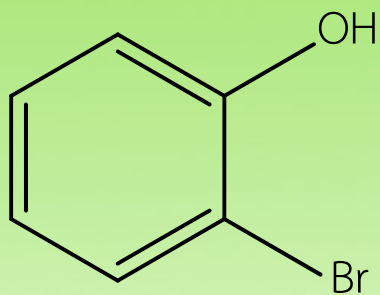

การเรียกชื่อฟีนอล

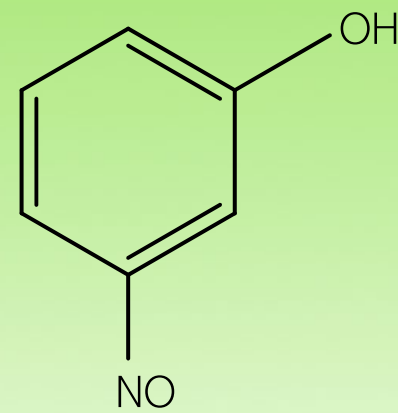
- เรียกชื่อสามัญของสารประกอบฟีนอล (phenolic compounds)

จะมี 3 แบบ

- ใช้คำว่า ortho (*o*-) บอกตำแหน่งระหว่างหมู่ -OH กับหมู่แทนที่ที่ตำแหน่ง 1 กับ 2
- ใช้คำว่า meta (*m*-) บอกตำแหน่งระหว่างหมู่ -OH กับหมู่แทนที่ที่ตำแหน่ง 1 กับ 3
- ใช้คำว่า para (*p*-) บอกตำแหน่งระหว่างหมู่ -OH กับหมู่แทนที่ที่ตำแหน่ง 1 กับ 4

(*o* - bromophenol)

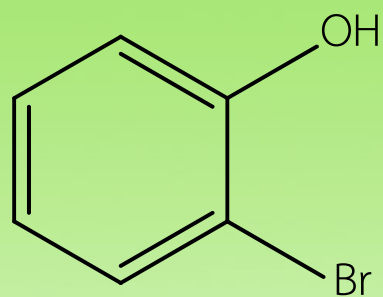
(*m* - nitrophenol)

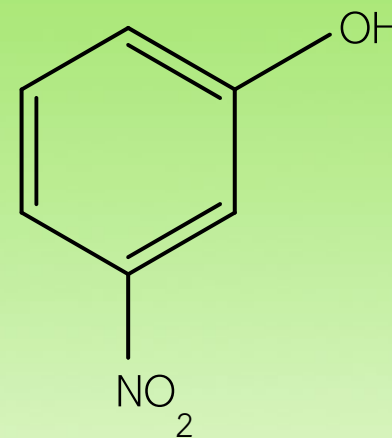

การเรียกชื่อฟินอล

- ธรรมเนียมการอ่านชื่อ IUPAC จะใช้ตัวเลขที่น้อยที่สุดบอกตำแหน่งหมู่แทนที่

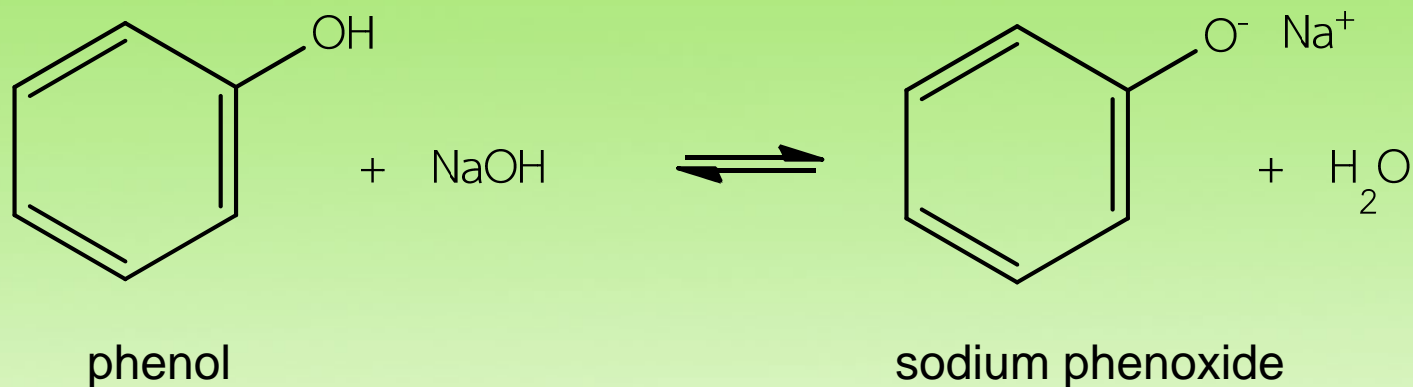
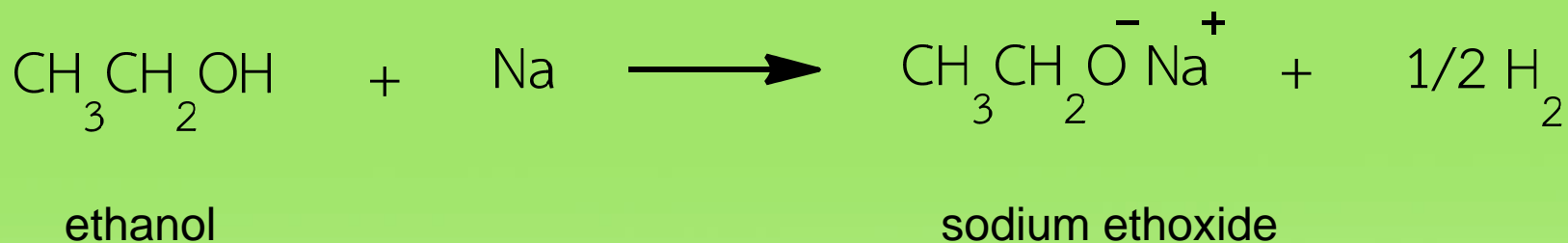
2 - bromophenol

3 - nitrophenol

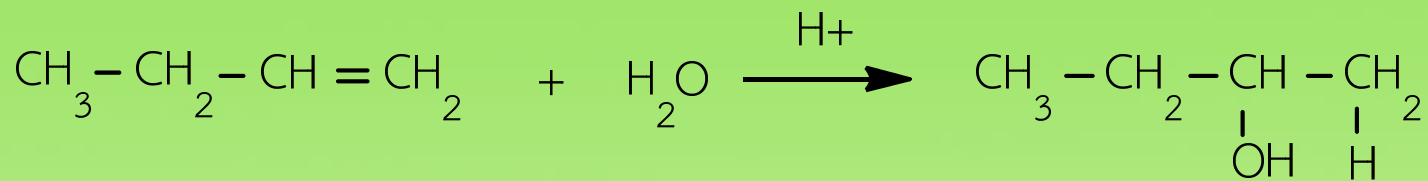

ความเป็นกรดของแอลกอฮอล์และฟีนอล

การสังเคราะห์แอลกอฮอล์

- สังเคราะห์จากอัลคีน

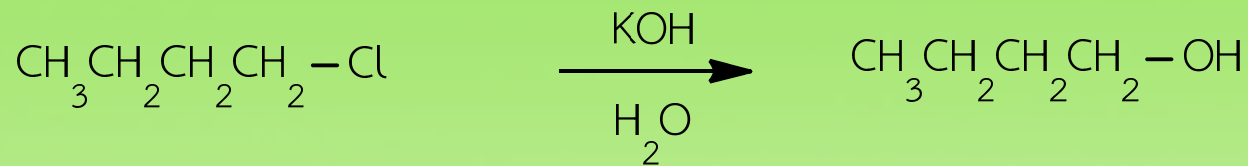
1 – butene

2 – butanol

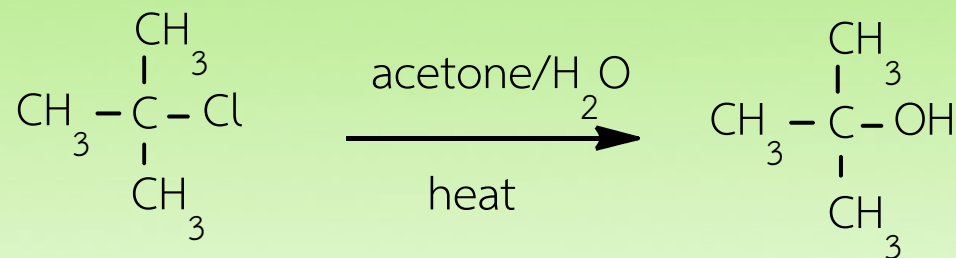
การสังเคราะห์แอลกอฮอล์

- สังเคราะห์จากอัลคิลเฮไลด์ เกิดผ่านปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยนิวคลีโอไฟล์ทั้งแบบ S_N1 และ S_N2

1 – chlorobutane

1 – butanol

tert – butyl chloride

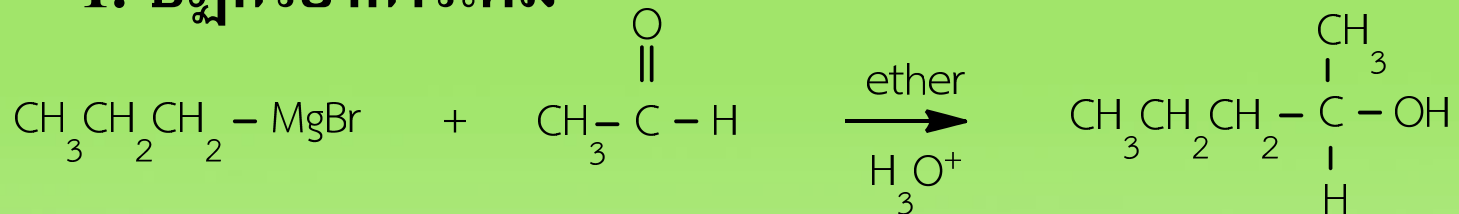
tert – butyl alcohol

การสังเคราะห์แอลกอฮอล์

- สังเคราะห์จากสารประกอบคาร์บอนิล

1. ปฏิกริยาการเติม

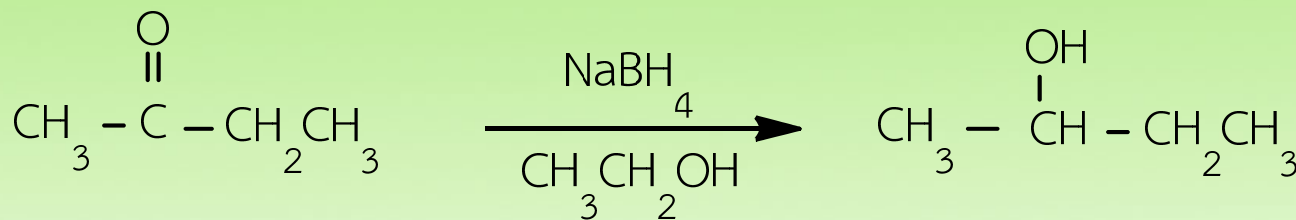

propylmagnesium bromide

acetaldehyde

2 - pentanol

2. ปฏิกริยารีดักชัน

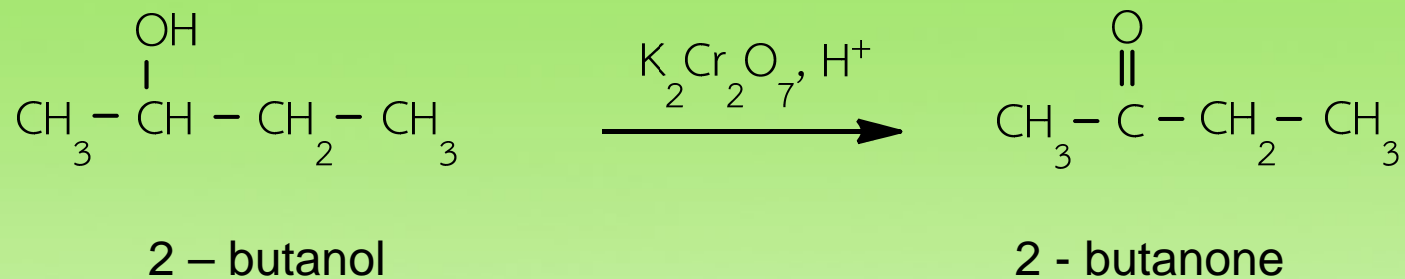
2 - butanone

2 - butanol

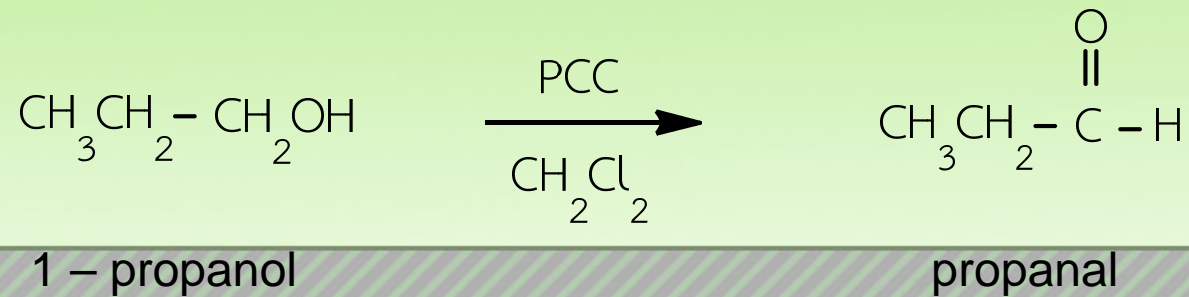
ปฏิกิริยาของแอลกอฮอล์

- ปฏิกิริยาออกซิเดชันแอลกอฮอล์

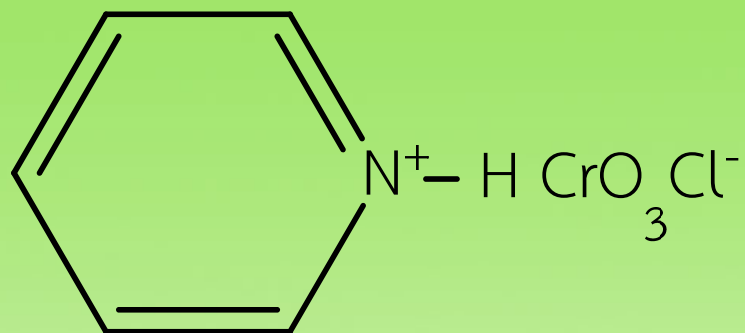
- ปฏิกิริยาออกซิเดชันแอลกอฮอล์ทุติยภูมิ

- ปฏิกิริยาออกซิเดชันแอลกอฮอล์ปฐมภูมิ

ปฏิกิริยาของแอลกอฮอล์

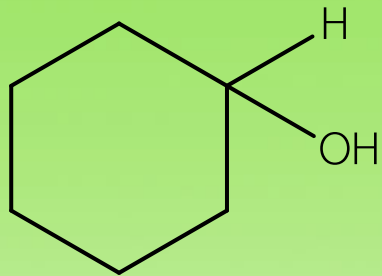

pyridinium chlorochromate (PCC)

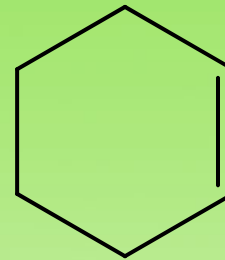
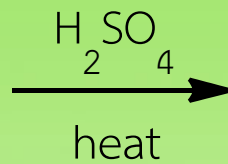

ปฏิกิริยาของแอลกอฮอล์

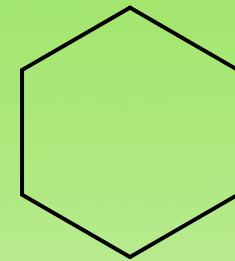
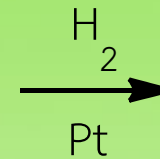
- ปฏิกิริยารีดักชันแอลกอฮอล์

cyclohexanol

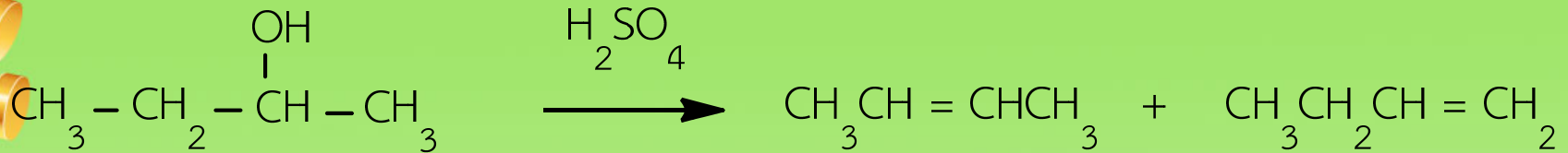
cyclohexene

cyclohexane

ปฏิกิริยาของแอลกอฮอล์

- ปฏิกิริยาการขจัดน้ำของแอลกอฮอล์

2 - butanol

2 - butene
(เกิดมาก)

1 - butene
(เกิดน้อย)

ปฏิกิริยาของแอลกอฮอล์

- ปฏิกิริยาการแทนที่ของแอลกอฮอล์

- รีเอเจนต์สำคัญในปฏิกิริยาการแทนที่ของแอลกอฮอล์คือ ไฮโดรเจนเฮไลด์ (HX) และผลิตภัณฑ์จากปฏิกิริยาระหว่างแอลกอฮอล์กับ HX คือ อัลคิลเฮไลด์

- ลำดับความว่องไวของไฮโดรเจนเฮไลด์ในการทำปฏิกิริยาการแทนที่ของแอลกอฮอล์คือ $HI > HBr > HCl > HF$

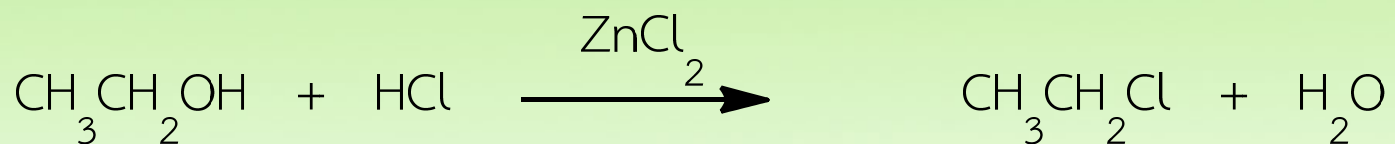
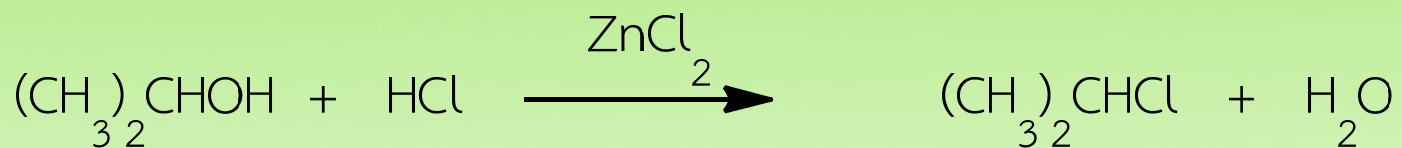
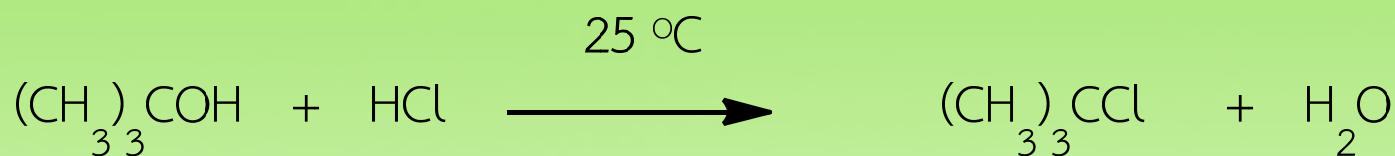
- ความว่องไวของแอลกอฮอล์ในการทำปฏิกิริยากับไฮโดรเจนเฮไลด์เรียงลำดับได้ดังนี้คือ แอลกอฮอล์ชนิด $3^\circ > 2^\circ > 1^\circ$

ปฏิกิริยาของแอลกอฮอล์

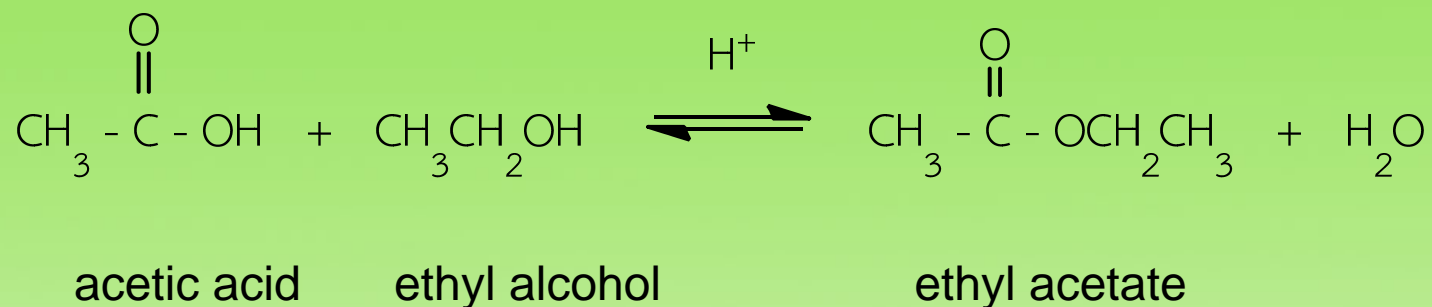
- ปฏิกิริยาการแทนที่ของแอลกอฮอล์

- การใช้ซิงค์คลอไรด์ ($ZnCl_2$) และกรดไฮโดรคลอริกเพื่อเร่งปฏิกิริยาการแทนที่ของแอลกอฮอล์ปฐมภูมิและทุติยภูมิ เรียกรีเอเจนต์ที่ประกอบด้วย $ZnCl_2$ และ HCl ว่า Lucas reagent

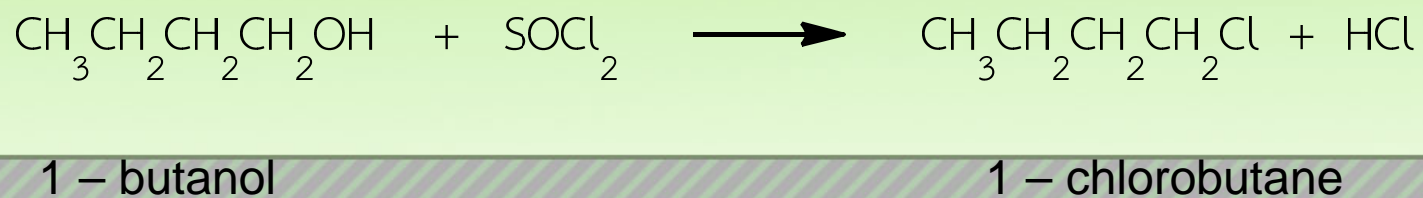

ปฏิกิริยาของแอลกอฮอล์

- ปฏิกิริยาการเกิดเอสเทอร์ของแอลกอฮอล์

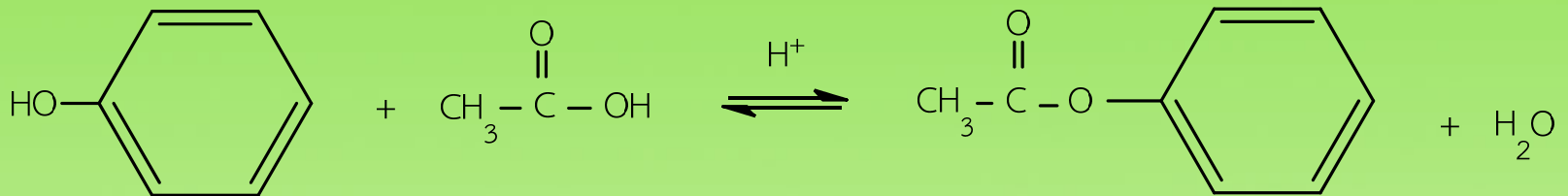

- ปฏิกิริยาระหว่างแอลกอฮอล์กับกับไทโอนิลคลอไรด์

ปฏิกิริยาของฟีนอล

– ปฏิกิริยาการเกิดเอสเทอร์ของฟีนอล

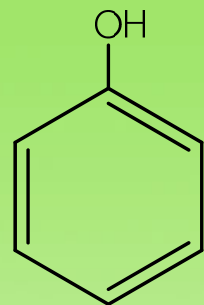

phenol   acetic acid

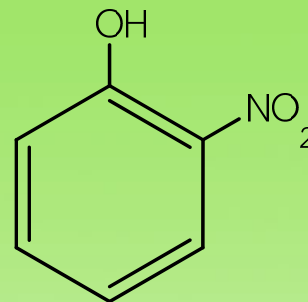
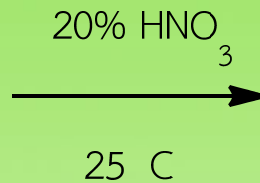
phenyl acetate

ปฏิกิริยาของฟีนอล

– ปฏิกิริยาไนเตรชันของฟีนอล

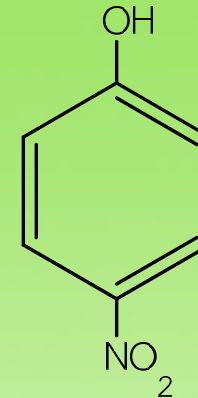

phenol

o - nitrophenol
(30 – 40 %)

+

p - nitrophenol
(15 %)

